

Nr 647

Av herr **Svensson i Stenkyrka m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 180, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område m. m.*

Den överenskommelse, som träffats mellan statens jordbruksnämnd och jordbrukets förhandlingsdelegation om prisregleringen på jordbrukets produkter för regleringsåret 1955/56, innebär bl. a., att priset på konsumtionsmjölken höjts med 5 öre per liter från den 1 april samt ytterligare skall höjas med 3 öre per liter från den 1 september. Av denna prishöjning tillfaller 4,5 respektive 2,7 öre jordbruket och 0,5 respektive 0,3 öre detaljhandeln.

Enligt den i propositionen nr 180 redovisade skrivelsen från statens jordbruksnämnd skall denna prishöjning på standardiserad konsumtionsmjölk inte helt utjämnas mellan de olika mejerierna. Avsikten är enligt jordbruksnämnden, att områden med förhållandevis stor konsumtionsmjölkförsäljning skall få behålla en större del. Av den prishöjning om 4,5 öre per liter till mejeri, vilken trädde i kraft den 1 april, skulle sålunda komma att uttagas en utjämningsavgift av endast 1,5 öre per kilogram. Utjämningsavgifterna för tunn och tjock gräddes skulle från samma dag höjas med 18 respektive 47 öre per kilogram. Med hänsyn jämväl tagen till de ökade kostnaderna för mejeridriften skulle konsumtionsmjölkmejerierna härigenom få behålla ungefär hälften av nettoökningen från och med den 1 april av mejeripriset för konsumtionsmjölk. Beträffande de 3 öre per liter, varmed konsumtionsmjölken enligt prisöverenskommelsen skall höjas från och med den 1 september, avses överenskommelse om eventuell utjämning komma att träffas mellan nämnden och Svenska mejeriernas riksförening, sedan klarhet kunnat vinnas angående ökningen i mejerikostnaderna.

Mot vad jordbruksnämnden i nämnda avseende anfört har i propositionen ingen erinran gjorts.

Enligt vår mening bör den nödvändiga prishöjning, som beslutats för konsumtionsmjölkens vidkommande, fördelas så rättvist som möjligt mellan jordbruk i olika delar av landet. Den fördelning, som enligt jordbruksnämndens skrivelse skulle äga rum, synes oss inte vara tillfredsställande. Den skulle innebära, att jordbruket i stora delar av landet, sedan de ökade kostnaderna för frakt och mejeridrift medräknats, skulle få en mycket obetydlig eller alls ingen höjning av priset på den mjölk, som produceras. Det är enligt vår mening angeläget, att fördelningen sker på sådant sätt, att de småbruksområden, som särskilt är i behov av förbättrade produktionsvillkor, kan tillgodoses på skäligt sätt. En differentiering av mjölkpriset mellan konsumtionsmjölkmejerierna och produktmjölkmejerierna förekommer redan enligt nuvarande ordning. Det bästa sättet att ge mjölkproduktionen den avsedda och nödvändiga prisförbättringen synes

oss vara en sådan riksutjämning beträffande konsumtionsmjölkprishöjningen att jordbruket i olika delar av landet tillgodoses på så rättvist sätt som möjligt.

Svenska mejeriernas riksförening bör enligt vår mening få fördela ifrågasvarande prishöjning på sätt som kan befinnas lämpligt och utan att bindas av vad som i detta avseende uttalats i jordbruksnämndens skrivelse och den föreliggande propositionen.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av propositionen nr 180 måtte uttala, att frågan om fördelningen av prishöjningen på standardiserad konsumtionsmjölk mellan de olika mejerierna må avgöras av Svenska mejeriernas riksförening på sätt, som befinnes lämpligt, utan hinder av vad i propositionen och jordbruksnämndens skrivelse i detta avseende uttalats.

Stockholm den 26 april 1955

Per Svensson
i Stenkyrka

Johan Ahlsten

Bengt Arweson

Axel Rubbestad

Fritz Börjesson

Nr 648

Av herr **Holmberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 180, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område m. m.

(Lika lydande med motion nr 521 i Första kammaren.)

Stockholm den 26 april 1955

Helmer Holmberg

Knut Senander

H. Hagberg
